

Yaşam Gücünün Gizemi: Uzun Süredir Göz Ardı Edilen Bir Paradigmayı Daha Derinlemesine İnceleme

George Vithoulkas^{1,2} Mallika Batra³, Seema Mahesh^{1,4*}

1. International Academy of Classical Homeopathy, Yunanistan
 2. University of the Aegean, Yunanistan
 3. Blessed Cure – Healing with Homeopathy, Gurugram, Hindistan
 4. Centre for Classical Homeopathy, Bengaluru, Hindistan
- * İrtibat yazarı : George Vithoulkas; george@vithoulkas.com

Öz

Homeopatinin iki yüzyıldan fazla bir süre önce ortaya çıkışından bu yana süregelen temel sorulardan ve tartışmalardan biri, Yaşam Gücü (VF) kavramının geçerliliğidir. Homeopatinin bu temel ilkesi, geleneksel bilim tarafından sürekli olarak göz ardı edilmiş ve ampirik desteği olmayan kurgusal bir fikir olarak reddedilmiştir. Yaşam Gücü, Yaşam Enerjisi, Can gibi terimler alternatif şifa felsefeleri için temeldir, ancak çağdaş fizik ve tıp dünyasında tanınmamaktadır.

Bununla birlikte, incelikli ve çözümü zor atom altı enerjilerin bilimsel araştırmaları bir noktaya kadar ilerlemiştir. Kökenleri ve amaçları hakkındaki anlayışımızın sınırlı kalmasına rağmen, hepimizi birbirine bağlayan karmaşık bir enerji ağında yaşadığımız gerçeği tartışılmazdır. Bu ağ, muhtemelen daha yüksek, yönetici bir gücün himayesi altında, yaşamı, bireysel irade veya bilinç alanının ötesinde sürdürmektedir.

Varoluşun derin gizemlerini kavrayamamak hem gerçekliği, hem de yaşam ve sağlığın temel ilkelerini etkileyen önemli prensipleri anlayabilmenin önüne bir kısıtlama getirmektedir. Geleneksel tıp paradigmaları, insanlığın "maddi dünyanın" yasalarının, ince enerjileri yöneten prensiplere tabi sayılabileceği yeni bir çağa yaklaştığı bu dönemde artık bir evrim geçirmelidir.

İnce enerjinin doğasını ve işlevini tanımlamak boş bir uğraş değildir; tıbbın hayatta kalması ve evrimi için zorunlu bir gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: Homeopati, biyolojik alan, hayati güç, yaşam enerjisi

Giriş

Öncelikle belirtmek gerekir ki, bu çalışmada ele alınan bazı kavramlar, belirli inanç sistemleri içinde önemli olmakla birlikte, tıp veya fiziğin yaygın bilimsel anlayışına uymamaktadır.

Eski çağlardan beri, yaşamın nasıl yaratıldığı sorusu en zeki zihinleri bile kurcalamıştır. Tüm kültürlerde gelişen düşünce, yaşamın farklı yönlerini yöneten alt güçlerin, yüce bir yönetici gücün altında faaliyet gösterdiğiydi. Bu fikir o kadar yaygındı ki, 18. yüzyılın fizyoloji ders kitaplarında "Yaşamsal Güçler"e ayrılmış bölümler vardı¹. Yaşamsal gücün nitelikleri tıp eğitiminin bir parçası olarak inceleniyordu. Daha sonra, Kartezyen düşüncenin tıbbi domine etmesi ve tıbbın artık, bütünü bileşenlerinin toplamı olduğu fikrine indirgenmesiyle, yaşamın kendisini anlamının bu önemli yönü, ana akım tıp biliminden çıkarıldı. Bununla birlikte, bütüncül yaklaşımlar bu fikri insan organizmasını sağlık, hastalık ve tedavi açısından anlamının

merkezinde tuttu. Yaşam gücü veya Yaşamsal güç (VF), farklı kültürlerde birçok farklı terimle bilinmektedir, örneğin :

Chi²

Vital Force^{3,4}

Temel Kuvvet⁵

Ana Enerji⁶

Dinamik Öz⁷

Yaşamsal Öz⁸

Bioalan^{4,9}

Bioenerji¹⁰

Bioplazmik Enerji¹¹

Kozmik Kuvvet¹²

Evrensel Enerji¹³

Prana^{4,14}

Bu enerjiyi ölçmek ve karakterize etmek için birçok girişimde bulunulmasına rağmen, hala keşfedilecek çok şey var. Homeopatinin kaşifi Hahnemann, bu yaşamsal gücü (VF) tıp sisteminin merkezine yerleştirdi. Organizmanın oluşumunda onu yönetenin VF olduğunu ve ölüm anında organizmayı terk edenin de VF olduğunu açıkladı. Bu iki olay arasındaki tüm faaliyetler öncelikle ve sadece VF aracılığıyla oluşur. Geçtiğimiz yüzyıl boyunca, homeopati ve yaşam gücü kavramı "okült-vitalist" gibi aşağılayıcı terimlerle etiketlenerek, bu kavramın yalnızca yanıltıcı bir kurgu olduğu ima edildi ve göz ardı edildi^{15,16}.

Bu çalışma, son keşifler ışığında bu fikri tıp düşüncesinin ön saflarına taşımayı amaçlamaktadır.

2. İnsan Organizmasının İçinde ve Çevresinde Etkili Enerjiler

Yaşamsal Gücünün (VF) gizemine dalmadan önce, insan vücudunun içinde ve çevresinde etkileşim halinde olan ve birbiri ile bağlantılı çok sayıda enerji/kuvveti inceleyebiliriz^{9,17}.

Bilim, insan vücudunun, çeşitli fonksiyonları kontrol eden, homeostazı koruyan, hareketi kolaylaştıran, metabolizmayı düzenleyen ve genel sağlık durumunu destekleyen çok sayıda birbiri ile etkileşimli kuvvet ve mekanizma içeren son derece karmaşık bir sistem olduğunu keşfetmiştir. Bu kuvvetlerin karmaşık ancak uyumlu etkileşimi, normal yaşamın devamı için vazgeçilmezdir^{9,18}. Bu kuvvetler : temel kuvvetler ve biyomekanik kuvvetler diye ikiye ayrılabilir.

2.1 Temel kuvvetler: Bunlar, fiziğin evrende temel olarak kabul ettiği dört kuvvettir; bunlar yerçekimi, elektromanyetik kuvvetler, güçlü ve zayıf nükleer kuvvetler.

a. **Yerçekimi kuvveti:** Yerçekimi, Dünya'da biyolojinin kendini organize etme biçimini şekillendiren tek sabit kuvvettir. Yerçekimine duyarlı yollar, canlı organizmanın genetiğini (hücre bölünmesi, sinyal iletimi vb.), biyokimyasını (metabolizma) ve işlevselliğini (hareket, duruş, kemik yoğunluğu, dolaşım) etkiler^{19,21}.

b. **Elektromanyetik kuvvet:** Canlı doku elektrik ile yüklüdür ve bu şekilde üretilen manyetik alanı çeşitli işlevler için kullanır. Protein davranışı da canlı organizmada elektromanyetik kuvvet tarafından düzenlenir. Biyolojik alan ile biyolojik yapı arasında yakın bir ilişki olduğu vardır,

çünkü bir organizma sağlıklı bir durumdan patolojik bir duruma geçtiğinde bunlar değişiyor gibi görünmektedir²². Kalp atışı (elektrokardiogramlar, EKG ile tespit edilir) ve beyin aktivitesi (elektroensefalogramlar, EEG ile izlenir) elektromanyetik alanlar üretir^{23,24}.

c. **Nükleer kuvvetler:** Güçlü ve zayıf nükleer kuvvetler, tüm maddelerde olduğu gibi canlılarda da etkilidir. Atom çekirdeklerini bir arada tutarlar ve kimyasal reaksiyonları oluştururlar²⁵.

2.2 Türetilmiş ve Mekanik Kuvvetler: Bunlar, canlı organizmaların çevreyle etkileşimleri sırasında uyguladıkları veya deneyimledikleri kuvvetlerdir. Bu kuvvetler, algılamayı ve hareketi gerçekleştirmeyi içerir. Biyomekanik alanı, vücudumuzun makroskobik ölçekte işleyişi ve hareketinde yer alan mekanik prensiplerle ilgilenir. Son zamanlarda, nano ölçekte yepyeni bir biyomekanik dünyası keşfedilmiş ve üzerinde deneyler yapılmıştır, bu da mikro düzeyde işlev ve hareketin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlamıştır²⁶. Hücreler, dış kuvvetlere direnebilen ve aynı zamanda bunları kendi başına üretebilen bir sitoskeleton ile donatılmıştır²⁷. Temelde, iç kuvvetler ve dış kuvvetler olarak ikiye ayrılabilirler.

a. **İçsel kuvvetler:** Canlı organizmadaki tüm hareketlerin, statik elektrik yüklerinin çekimi ve itilmesi yoluyla gerçekleşmesinden sorumlu olan elektriksel kuvveti içerir. Kas hareketi ve nörolojik iletim tamamen elektriksel niteliktedir ve canlı bir organizmadaki aktivitenin çoğunu oluşturur^{28,29}. Elektrik yüklerinin nörolojik iletimi, çevremizi algılamamıza ve buna göre hareket etmemize yardımcı olur^{30,31}. Ayrıca, çevreyi algılayarak kan basıncı gibi birçok istemsiz sistemi de kontrol eder.

Statik kuvvetler de içsel kuvvetlerdir; bunlar arasında vücut içindeki sıvıların hareketini düzenlemeye yardımcı olan hidrostatik ve ozmotik basınç bulunur^{32,33}.

Moleküller arası kuvvetler zayıf içsel kuvvetlerdir, ancak moleküler yapı ve işlevleri için gereklidirler. Hidrojen bağları, van der Waals kuvvetleri ve iyon-dipol etkileşimleri, protein katlanması, DNA'nın yapısı ve replikasyonu, enzimatik aktivite gibi süreçlerde çalışan kuvvetler bunlardan bazılarıdır³⁴.

Molekül içi kuvvetler, atomları bir arada tutmak için gerekli olan moleküller arasındaki güçlü bağlardır. Bunlar kovalent, iyonik ve metalik bağlardan oluşur. DNA'nın yapısal bütünlüğü kovalent bağlarla, protein yapısı ise disülfid ve kovalent bağlarla korunur³⁴.

b. **Dış kuvvetler:** Vücuda dışarıdan uygulanan sürtünme kuvvetleri, kardiyovasküler sistem (örneğin kan akışı), eklemler ve gastrointestinal sistem içindeki hareketi ve fonksiyonel etkileşimleri etkilerler³⁵⁻³⁷. Sürtünme eklem hareketini engeller ve bu durum vücut tarafından eklemlerdeki sinoviyal sıvı ile telafi edilir³⁷. Aynı durum, sürekli hareket halinde olan tüm iç organlar için de geçerlidir. İtilme gibi dışarıdan uygulanan kuvvetler de insan vücudunu etkiler. Benzer şekilde, hava direnci hareket etmeyi zorlaştırır³⁸.

Parçacıklar fiziği alanına daha derinlemesine indiğimizde, kuvvetlerin "taşıyıcılar" veya "ölçü bozonları" olarak bilinen belirli atom altı parçacıkları tarafından iletildiğini görürüz. Bu parçacıklar, tüm madde ve enerjinin davranışını düzenleyen etkileşimler için vazgeçilmezdir. Bunlar, elektromanyetik, zayıf ve güçlü nükleer kuvvetleri açıklayan teorik çerçeve olan parçacık fiziğinin Standart Modelinin ayrılmaz bir parçasıdır^{39,40}. Bununla birlikte, Standart Modelin temel parçacıklarının keşfi yalnızca daha önce keşfedilmiş olanlarla sınırlı olduğuna inanmak safça görünmektedir. Gelecekteki araştırmalar, atom altı parçacıklar için ek varoluş seviyelerini ortaya çıkarabilir ve potansiyel olarak temel yaşam gücünün doğasına dair içgörüler sunabilir.

Kuantum alanındaki önemlerinin ötesinde, bu kuvvetlerin aracılık ettiği etkileşimler biyolojik sistemlerde de hayati öneme sahiptir. Atomlar ve moleküller arasındaki etkileşimleri yönetirler ve

nihayetinde tüm biyolojik maddenin yapısal ve işlevsel özelliklerini belirlerler^{3,40,41}. Bu kuvvetler olmadan yaşamın varlığı imkansız olurdu.

3. Homeopatik Bakış Açısı: Birleştirici İlke Olarak VF

Homeopati, tüm bu temel güçlerin, onları denetleyen ve düzenleyen daha büyük ve baskın bir gücün parçaları olduğunu öne sürer; bu güç burada Vital Force olarak adlandırılır. Bu kavram, iyi belgelenmiş fiziksel etkileşimlerin ötesinde, yaşamı yöneten, sağlığı, hastalığı ve iyileşme süreçlerini etkileyen düzenleyici bir ilkenin varlığını öne sürer. VF'nin bu süreçlerdeki rolünün daha derinlemesine anlaşılması, homeopatik tedavi yaklaşımının temelini oluşturur^{3,42}.

4. Yaşam Gücünün Gizemi

Temel kimyasal bileşenlerin, yaşamı sürdüren karmaşık yapılar ile kendilerini nasıl bir düzen içinde organize ettiklerini anlamak, günümüze kadar önemli bir bilimsel arayış olmaya devam etmektedir. Bu süreç, atomların moleküller halinde bir araya gelmesini ve ardından yaşamın temel birimleri olan hücreleri oluşturmasını da içerir⁴³. Atomlar, moleküller ve hücreler, yaşamın derin ve anlaşılması güç özünü birlikte oluştururlar. Bu özün yalnızca fiziksel etkileşimlerin bir sonucu mu yoksa daha derin, birleştirici bir güçten mi etkilendiği, bilimsel anlayışın sınırlarını zorlamaya devam eden çözülmemiş bir sorudur. Yaşam Gücünün doğasını anlamak, yaşamın ve hastalıkların kökeni hakkındaki birçok soruya ışık tutabilir.

Temel kuvvetlerin uyumlu etkileşimi, vücut sağlığının korunması için elzemdir; genetik, çevre ve yaşam tarzı gibi faktörlerden etkilenir. Ancak, fiziksel beden içinde bu kadar çok küçük parçacık ve kuvvetin etkileşimde bulunduğunu keşfettikten sonra, temel bir soru ortaya çıkmaktadır: *"Tüm bu kuvvetlerin, eylemlerini senkronize edip düzenleyen birincil bir kuvvet olmadan bu kuvvetlerin bağımsız olarak çalışması mümkün müdür?"* *"Tüm bu kuvvetlerin efendisi olan, en önemli ancak bilim ve tıp tarafından bugüne kadar büyük ölçüde göz ardı edilmiş bir kuvvetin var olması düşünülebilir mi?"* ve eğer böyle bir kuvvet varsa, başlıca nitelikleri ve işlevleri nelerdir?

Eğer Yaşam Gücü, diğer tüm kuvvetleri birleştiren ve yöneten bir ana kuvvet olarak anlaşılırsa, yaşamla ilgili birçok gizem potansiyel olarak açıklanabilir.

Bu gizemli veya anlaşılması güç bir enerji değildir. En yaygın, en tanıdık, en açık ve hepsinin en önemlisidir. Diğer tüm güçleri kapsar, onları dikkatlice denetler ve etkileşimlerini düzenler. İki yüzyılı aşkın süredir homeopatlar tarafından Vital Force olarak bilinen ve varlığımızı sürdüren enerjinin bu olduğunu söyleyebiliriz.

Soru şu: Yaşam Gücü, Vital Force'un kökeni ve işlevleri hakkında ne biliyoruz?

Bilimsel açıdan neredeyse hiçbir şey bilmiyoruz çünkü bilimsel araştırmalarda, hele ki tıp uygulamalarında, büyük ölçüde göz ardı edilmiş veya neredeyse hiç araştırılmamıştır^{16,44}. Bununla birlikte, tamamlayıcı ve alternatif tıp yöntemleri, özellikle homeopati ve akupunktur, önemini ve benzersiz özelliklerini kabul ederek, terapötik uygulamalarında kullanılmaktadırlar^{4,45,46}. Bu tamamlayıcı sağlık ve tıp modelleri, geleneksel indirgemeci görüş dışında kalarak bütünü parçalarının toplamından daha büyük olduğunu ve parçaların davranışlarıyla ilişkilendirilemeyen olguların olabileceğini kabul eder⁴.

4.1 Yaşam Gücünün Kökeni

"Yaşam gücü" kavramı, canlı organizmaları canlandıran ve onları cansız maddelerden ayıran bir enerji veya güç olduğunu varsayan çeşitli felsefi bakış açılarından kaynaklanmıştır. Bu yaşamsal güç, kavramsal olarak fiziksel bedenin elektromanyetik karşılığı olarak tanımlanır. "İncelikli beden" ve her yere nüfuz

eden “Prana” veya yaşam gücü kavramı, Hint geleneğinde Vedik zamanlardan beri mevcuttur ve Tibet kültüründeki (rlung, La), Çin kültüründeki (Chi) ve Yunan kültüründeki (pneuma, anima mundi) bakış açıları da benzer perspektiflere sahiptir^{4,11}. Evrensel yaşam olgusu dünyanın tüm kültürleri için sezgisel olarak açıkken, varlığından şüphe duyulması tuhaf görünmektedir.

4.2 Vital Force'un Doğası ve İşlevi

Vital Force son derece karmaşıktır, ancak olağanüstü bir zekâ ve büyük bir hassasiyetle son derece düzenli bir şekilde işler. Diğer tüm güçler bu temel güç aracılığıyla enerji çeker^{11,41}. Bu nedenle bu gücün, bireyi tüm canlı varlıkların yaşamını destekleyen kozmik enerjiyle bağladığı açıktır^{9,41,42}.

Aşağıda bu kuvvete atfedilen bazı temel özellikler yer almaktadır:

1. Soyut ve Fiziksel Değildir

Vital Force, yaşamı canlandıran bir enerji olarak mevcuttur. Geleneksel bilimsel yöntemlerle tespit edilemez ve genellikle maddesel olmayan ve ölçülemeyen bir öz olarak algılanır.^{5,8,46}

2. Dinamiktir ve Kendi Kendini Düzenler

Bu kuvvetin sürekli bir elektromanyetik akış içinde olduğuna, hem iç hem de dış koşullara uyum sağladığına ve kendi kendini düzenlediğine inanılmaktadır. Bu uyum yeteneği, organizmanın dinamik bir homeostaz durumunu korumasını sağlar^{3,4,42}.

3. Yaşamı Sürdürür ve Sağlık İçin Gereklidir

Vital Force, yaşamı sürdürür ve canlılığı destekler. Bu kuvvetin optimal akış durumunda sağlık ve uyumu gösterirken, hastalık veya rahatsızlık sıklıkla bunun bozulması veya dengesizliği olarak görülür⁴⁷.

4. İyileştirici ve Onarıcı Güçtür

Vital Force'un doğuştan gelen iyileştirici yeteneklere (doğanın iyileştirici gücü) sahip olduğu söylenir. Bir organizma dengesiz veya hasta olduğunda, bu kuvvet tüm yapıyı iyileştirmeye ve onarmaya doğru yönlendirir^{5,14}.

5. Dış Etkilere Maruz Kalabilir

Yaşam tarzı, beslenme, çevre ve zihinsel-duygusal durumlar gibi dış faktörler, Vital Force'un akışını veya gücünü etkiler⁴⁶.

6. Eşsiz ve Bireyseldir

Vital Force'un her bireyde benzersiz ve kendine özgü bir şekilde ifade edilen gücü, dayanıklılık ve tepki verme yeteneği bakımından farklılık gösteren bir özellik olarak kabul edilir. Bu fikir, homeopati, akupunktur ve ayurveda gibi sistemlerdeki bütünsel tedavi yaklaşımlarının temelini oluşturur; burada tedavi stratejileri, her hastanın kendine has Vital Force dinamikleri ele alınarak bireyselleştirilir^{45,48}.

7. Bütünleyici ve Bütünseldir

Vital Force kavramı, organizmadaki fiziksel, zihinsel, duygusal ve ruhsal boyutların tümünü kapsar ve sağlığa bütünsel olarak yaklaşır^{42,47}.

Vital Force'un, sağlık ve hastalıkların tüm yönlerinde belirleyici faktör olduğu ileri sürülebilir.

5. Hahnemann'ın Yaşam Gücü, Vital Force Üzerine Görüşleri

Homeopatinin kurucusu Samuel Hahnemann, Yaşam Gücü'nün vücudun tüm atomlarında bulunan, yaşamı destekleyen ve sürdüren santral bir enerji olduğuna inanıyordu. En ufak zihinsel, duygusal veya fiziksel uyarılara ve dolayısıyla tüm patojenik etkilere veya hastalığa neden olan durumlara yanıt vererek, tüm organizmada düzeni ve uyumu yeniden kurmaya çalışan bir enerjidir^{3,41}.

Hahnemann'a göre, Yaşam Gücü'nün dengesinin bozulması veya rahatsızlığı tüm hastalıkların temel nedenidir^{3,41,42}. Hahnemann, potentize edilmiş homeopatik remedilerin Vital Force'a biyoenerji seviyesinde enerjetik olarak etki ederek düzenini yeniden sağladığını ve bu şekilde kişinin sağlığını desteklediğini öğretmiştir^{3,49}.

6. Geleneksel Tıbbın Vital Force'u İhmal Etmesi

1932'de Yale Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde profesör olan Harold Saxton Burr, her canlı organizmayı çevreleyen bireysel enerji alanlarının varlığını keşfetmeye yol açan deneyler yaptı. Bunlara Yaşam Alanları adını verdi. Öğrencisi Leonard Ravitz bu deneyleri daha da geliştirdi ve Ay'ın değişik evrelerinde bireyin düşünce ve duygularında gözlemlenen bu Yaşam Alanları üzerindeki etkisini kaydetti. Hatta kadınlarda kanserin klinik başlangıcından önce genital bölgeden gelen elektromanyetik sinyallerdeki değişimleri bile tespit edebildi⁵⁰. Bu bulgular Hahnemann'ın çalışmalarıyla uyumluydu. Yaşam alanlarının varlığını göz ardı ederek, geleneksel tıp, insanlığın yararına büyük ölçüde yardımcı olabilecek yaşamın özünü ihmal etmiştir. Dahası, bütünsel yaklaşımların bilimsel olmadığı varsayımıyla dışlanması, akut veya kronik hastalıklardan muzdarip milyonlarca bireyi gerçek bir iyileşme fırsatından mahrum bırakmaktadır. Kabul etmek gerekir ki, bu konu o kadar inceliklidir ki, istismara ve yanlış yorumlamaya açıktır; ancak bu durumu düzeltme sorumluluğu araştırmaları yürütecek ilgili yetkililere düşmektedir. Vital Force'un varlığının resmi olarak tanınması, tıp pratiğinde düzenli bir yaklaşım için yeni kılavuzlar oluşturma potansiyeline sahiptir. Zamanında tanınması, temelden reforme edilmiş bir tıp eğitimi sisteminin yolunu açmak açısından da çok önemlidir. Bu tür bir benimseme, şu anda yaygın olan 'semptomları düzeltme' yaklaşımlarının aksine, sağlıklı fiziksel ve psikolojik refahı teşvik etmeyi vaat edebilir.

Dahası, homeopatik yaklaşımın kapsamlı bir şekilde incelenmesi, sağlık ve hastalığın altında yatan mekanizmaları anlamak için alternatif bir bakış açısı sunarak, biyokimya, fizik ve kuantum fiziği de dahil olmak üzere çeşitli bilimsel disiplinler için değerli bilgiler sağlayabilir.

7. Sonuç

Sonuç olarak, yaşam gücünün (Vital Force'un) vücut fonksiyonlarını düzenleyen, dengeyi koruyan ve çevreye uyum, adaptasyon yoluyla sağlığı koruyan temel bir yönetici güç olduğunu söyleyebiliriz. Yaşamın kökenlerinin karmaşıklığına ve dahil olan çok sayıda etkili kuvvete rağmen, bilim camiası şaşırtıcı bir şekilde bu kavramın incelenmesine öncelik vermemiş ve önemini sıklıkla göz ardı etmiştir. Bilim camiası bu yaşam gücünün görünüşte açık varlığını ampirik olarak doğrulayamıyorsa, o zaman kolektif insan deneyimi, ikna edici bir kanıt olarak dikkate alınmayı hak etmektedir.

Yazar Katkıları

George Vithoulkas: Kavramsallaştırma, Biçimsel Analiz, Proje Yönetimi, Kaynaklar, Denetim, Doğrulama, Görselleştirme, Orijinal taslak yazımı, İnceleme ve düzenleme.

Seema Mahesh: Veri derleme, Araştırma, Biçimsel Analiz, Metodoloji, Görselleştirme, Orijinal taslak yazımı, inceleme ve düzenleme.

Mallika Batra: Veri derleme, Araştırma, Biçimsel Analiz, Metodoloji, Görselleştirme, Orijinal taslak yazımı.

Teşekkür

Bu çalışmanın hazırlanması sırasında, yazar(lar) makalenin küçük bir bölümündeki yazıyı yeniden ifade etmek ve iyileştirmek için QUILLBOT'u kullandı. Bu araç ve hizmeti kullandıktan sonra, yazar(lar) içeriği gerektiği gibi gözden geçirdi ve düzenledi ve yayınlanan makalenin içeriğinden tamamen sorumlu oldu.

Beyanlar ve Bildirimler

Etik Hususlar : Bu makalede insan katılımcı bulunmamaktadır ve bilgilendirilmiş onam gerekli değildir.

Çıkar Çatışması Beyanı : Yazar(lar), bu makalenin araştırma, yazarlık ve/veya yayınlanmasıyla ilgili potansiyel çıkar çatışması olmadığını beyan eder(ler).

Finansman : Yazar(lar), bu makalenin araştırma, yazarlık ve/veya yayınlanması için herhangi bir mali destek almamıştır(ler).

Referanslar

1. The institutions of physiology: Blumenbach, Johann Friedrich, 1752-1840. Internet Archive. Published 1820. Accessed November 20, 2025. <http://archive.org/details/institutionsofph00blum>
2. Srinivasan T. Prana and electrons in health and beyond. *Int J Yoga*. 2014;7(1):1. doi: [10.4103/0973-6131.123469](https://doi.org/10.4103/0973-6131.123469)
3. Hahnemann, S. *Organon of Medicine* (6th ed.). B Jain Publishers Pvt Ltd; 2007.
4. Rubik B, Muehsam D, Hammerschlag R, Jain S. Biofield Science and Healing: History, Terminology, and Concepts. *Glob Adv Integr Med Health*. 2015;4(1_suppl): gahmj.2015.038. <https://doi.org/10.7453/gahmj.2015.038.suppl>
5. Simpson JK, Young KJ. Vitalism in contemporary chiropractic: a help or a hinderance? *Chiropr Man Therap*. 2020;28(1). <https://doi.org/10.1186/s12998-020-00307-8>
6. Chaisson E. Energy flows in Low-Entropy complex systems. *Entropy*. 2015;17(12):8007-8018. <https://doi.org/10.3390/e17127857>
7. Morrell, P. God, Soul and Substance: Aristotle and Homoeopathy. *Journal of the Australian Homœopathic Association* (Similia); 2022, Vol no. 35(1), 18–34. https://www.academia.edu/115194770/God_soul_and_substance_Aristotle_and_Homoeopathy
8. Erdene-Ochir E, Jamiyan B, Chinbat M. Scientific evidence for the cancer treatment of Human-Natured Infrared Radiation and Stimulated Electron Radiation. *J Biotechnol Biomed*. 2023;06(03). doi: <https://www.doi.org/10.26502/jbb.2642-91280104>
9. Gonzalez MJ, Sutherland E, Olalde J. Quantum Functional Energy Medicine: the next frontier of restorative medicine. *J Restor Med*. 2019;9(1):1-7. <https://doi.org/10.14200/jrm.2019.0114>
10. Micozzi. MS. *Fundamentals of Complementary and Alternative Medicine*. 5th ed. Elsevier/Saunders; 2014.
11. Jois SN, B M, R M, D'Souza L. Pranic energy sensations experienced by Indian adolescents: A cross-sectional study. *Indian J Tradit Knowl* [Internet]. 2020 Oct 7.;19(3). Accessed November 11, 2025. Available from: <https://doi.org/10.56042/ijtk.v19i3.41448>
12. Sundaravadivelu DS. Study of Cosmic Intelligence and Human Health. *Int J Innov Res Comput Commun Eng*. 2007;2(5):4325–7. <https://www.rroij.com/open-access/study-of-cosmic-intelligence-andhuman-health.pdf>

13. Kafatos MC, Yang KH. The quantum universe: philosophical foundations and oriental medicine. *Integr Med Res.* 2016;5(4):237-243. <https://doi.org/10.1016/j.imr.2016.08.003>
14. Belal M, Vijayakumar V, K NP, Jois SN. Perception of Subtle Energy “Prana”, and its effects during Biofield practices: A Qualitative Meta-Synthesis. . *Glob Adv Integr Med Health.* 2023;12. <https://doi.org/10.1177/27536130231200477>
15. Grams N. Homeopathy—where is the science? *EMBO Rep.* 2019;20(3). <https://doi.org/10.15252/embr.201947761>
16. Schulz VM, Ücker A, Scherr C, Tournier A, Jäger T, Baumgartner S. Systematic review of conceptual criticisms of homeopathy. *Heliyon.* 2023;9(11):e21287. doi: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e21287>
17. Jacobson JI. A quantum theory of disease, including cancer and aging. *Integr Mol Med.* 2016;3(1). Accessed November 11, 2025. <https://doi.org/10.15761/imm.1000200>
18. Libretti S, Puckett Y. Physiology, Homeostasis. StatPearls[Internet] - NCBI Bookshelf. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; Published May 1, 2023. Accessed November 11, 2025. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK559138/>
19. Fois M, Maule SV, Giudici M, Valente M, Ridolfi L, Scarsoglio S. Cardiovascular Response to Posture Changes: Multiscale Modeling and in vivo Validation During Head-Up Tilt. *Front Physiol.* 2022;13:826989. <https://doi.org/10.3389/fphys.2022.826989>
20. Adamopoulos K, Koutsouris D, Zaravinos A, Lambrou GI. Gravitational influence on human living systems and the evolution of species on Earth. *Molecules.* 2021;26(9):2784. doi: <https://doi.org/10.3390/molecules26092784>
21. Narayanan SA. Gravity’s effect on biology. *Front Physiol.* 2023;14:1199175. doi: <https://doi.org/10.3389/fphys.2023.1199175>
22. Bren KL, Eisenberg R, Gray HB. Discovery of the magnetic behavior of hemoglobin: A beginning of bioinorganic chemistry. *PNAS Nexus.* 2015;112(43):13123-13127. doi: <https://doi.org/10.1073/pnas.1515704112>
23. In brief: What happens during an electroencephalogram (EEG)? InformedHealth.org - NCBI Bookshelf. Institute for Quality and Efficiency in Health Care (IQWiG). Accessed November 11, 2025. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563104/>
24. K. Zhu and A. Kiourti, "A Review of Magnetic Field Emissions From the Human Body: Sources, Sensors, and Uses," in *IEEE Open Journal of Antennas and Propagation*, 2022;3, 732-744. Accessed November 11, 2025. Available from: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9810001>
25. Halliday D, Walker J, Resnick R. *Fundamentals of physics*, extended. 6th ed. New York: John Wiley & Sons; 2001.
26. Pierce S. Life’s Mechanism. *Life.* 2023; 13(8):1750. Doi: <https://doi.org/10.3390/life13081750>
27. Dunn AR, Price A. Energetics and forces in living cells. *Phys Today.* 2015 Feb 1;68(2):27–32. Accessed November 11, 2025. <https://physicstoday.aip.org/features/energetics-and-forces-in-living-cells>

28. Vesga-Castro C, Aldazabal J, Vallejo-Illarramendi A, Paredes J. Contractile force assessment methods for in vitro skeletal muscle tissues. *eLife*. 2022;11. <https://doi.org/10.7554/elife.77204>
29. Introduction to the muscular system | SEER training. Internet. Accessed November 05, 2025. Available from: <https://training.seer.cancer.gov/anatomy/muscular/>
30. Gash MC, Kandle PF, Murray IV, Varacallo MA. Physiology, muscle contraction. StatPearls [Internet], Treasure Island (FL): StatPearls Publishing, 2023. Accessed November 15, 2025. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537140/>
31. Holland L, De Regt HW, Drukarch B. Thinking about the nerve impulse: the prospects for the development of a comprehensive account of nerve impulse propagation. *Front Cell Neurosci*. 2019;13:208:172–85. doi: <https://doi.org/10.3389/fncel.2019.00208>
32. Parkas P. Osmotic pressure, surface tension and viscosity: important physical forces operating in human body. *An Introduction to Medical Biophysics*; 1998. E-Book. Accessed Nov 10, 2025. Available from: <https://www.jaypeedigital.com/eReader/chapter/9788171795932/ch1#ch1>
33. Darwish A, Lui F. Physiology, colloid osmotic pressure. StatPearls[Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025. Accessed November 11, 2025. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK541067/>
34. Leckband D, Israelachvili J. Intermolecular forces in biology. *Q Rev Biophys*. 2001;34(2):105-267. doi: <https://doi.org/10.1017/s0033583501003687>
35. Ogobuiro I, Gonzales J, Shumway KR, Tuma F. Physiology, gastrointestinal. StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025. Accessed November 11, 2025. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK537103/>
36. Pollock JD, Murray IV, Bordes SJ, Makaryus AN. Physiology, Cardiovascular Hemodynamics. StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025. Accessed November 11, 2025. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470310/>
37. Davis L. Friction in joints. Pressbooks. Accessed November 11, 2025. Available from: <https://openoregon.pressbooks.pub/bodyphysics/chapter/friction-in-joints/>
38. Pecchiari MM, Legramandi MA, Gibertini G, Cavagna GA. Still air resistance during walking and running. *Proc Biol Sci*. 2023;290(2013):20231763. doi: [10.1098/rspb.2023.1763](https://doi.org/10.1098/rspb.2023.1763)
39. Virdee TS. Beyond the standard model of particle physics. *Philos Trans A Math Phys Eng Sci*. 2016;374(2075):20150259. <https://doi.org/10.1098/rsta.2015.0259>
40. Capra F. The Tao of physics: an exploration of the parallels between modern physics and eastern mysticism. 3. ed., expanded. Boston, Mass: Shambhala; 1991. 366 p.
41. Vithoulkas G. The science of homeopathy. 7th edition. Athens, Greece: International Academy of Classical Homeopathy; 2014.
42. Kent JT. Lectures on Homoeopathic Philosophy. 15th Impression, Low Priced Edition. New Delhi: B Jain Publishers Ltd; 2015.
43. Cooper GM. The Origin and Evolution of Cells. In: The Cell: A Molecular Approach 2nd edition [Internet]. Sinauer Associates; 2000. Accessed November 13, 2025. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK9841/>

44. Hufford DJ, Sprengel M, Ives JA, Jonas W. Barriers to the Entry of Biofield Healing into “Mainstream” Healthcare. *Glob Adv Integr Med Health*. 2015;4(1_suppl). <https://doi.org/10.7453/gahmj.2015.025.suppl>
45. Van Hal M, Dydyk AM, Green MS. Acupuncture. StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025. Accessed November 11, 2025. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK532287/>
46. Teixeira MZ. Correlation between Vitalism and Genetics According to the Paradigm of Complexity. *Homeopathy*. 2019;109(01):030-036. <https://doi.org/10.1055/s-0039-1692162>
47. Elahee SF, Mao H, Zohra F, Faruque SMB, Shen X. Homeopathic Medicine versus Traditional Chinese Medicine: An analytical Overview. *Chin Med Cult*. 2020;3(1):1-9. https://doi.org/10.4103/cmac.cmac_7_20
48. Gautama PA. RCTs and other clinical trial designs in Ayurveda: A review of challenges and opportunities. *J Ayurveda Integr Med*. 2021;12(3):556-561. <https://doi.org/10.1016/j.jaim.2021.06.012>
49. Berghian-Grosan C, Isik S, Porav AS, Dag I, Ay KO, Vithoulkas G. Ultra-high dilutions analysis: Exploring the effects of potentization by electron microscopy, Raman spectroscopy and deep learning. *J Mol Liq*. 2024; 401:124537. doi:<https://doi.org/10.1016/j.molliq.2024.124537>
50. Rosch PJ. Bioelectromagnetic and subtle energy medicine. *Ann N Y Acad Sci*. 2009;1172(1):297-311. doi: <https://doi.org/10.1111/j.1749-6632.2009.04535.x>